

หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน

สระ และ เสียงควบกล้ำ

เสียงสระ	อักษรโรมัน
อะ, อั	a
อา	ā
อำ	am
อิ	i
อี	ī
ึ	ư
ือ	ư̄
อุ	u
ู	ū
เอะ, เอ็	e
เอ	ē
แอะ, แอ็	æ
แเอ	ǣ
โอะ, อ	o
โอ	ō
เอาะ	ō
ออ	ō̄
เออะ	œ
เออ, เอ็	œ̄
เอียะ	ia
เอีย	īa
เอือะ	ư̄a
เอือ	ư̄ā

เสียงสระ	อักษรโรมัน
ัวะ	ua
ัว, ูว	ūa
ไอะ, ไอ, ััย, ไอย	ai
อาย	āi
เอา	ao
อาว	āo
อุย	ui
โอย	ōi
ออย	ō̄i
เอย	œ̄i
เอือย	ư̄ai
อวย	ūai
ัว	iu
เัว	eo
เอา	ēo
แอา	ǣo
เอือว	īeo
ฤ	rư
ฤ	ri
ฤ	rœ̄
ฤา	rư̄
ฤ	lư
ฤา	lư̄

พยัญชนะ

รูปพยัญชนะ	พยัญชนะต้น	ตัวสะกด
ก	k	k
ข, ข, ค, ค, ข	kh	k
ง	ng	ng
จ	čh	t
ฉ, ช, ฉ	ch	t
ญ	y	n
ด, ฎ, ฏ (ดูหมายเหตุ 1)	d	t
ต, ฏ	t	t
ถ, ฐ, ท, ฑ, ฒ, ฒ (ดูหมายเหตุ 1)	th	t
น, ณ	n	n
บ	b	p
ป	p	p
ผ, พ, ภ	ph	p
ฝ, ฟ	f	p
ม	m	m
ย	y	-
ร (ดูหมายเหตุ 2)	r	n
ล, ฬ	l	n
ว	w	-
ซ, ฌ, ศ, ษ, ส	s	t
ฮ (ดูหมายเหตุ 3)	`(ayn)	-
ห, ฮ (ดูหมายเหตุ 4)	h	-

หมายเหตุ

1. ท โดยปกติจะใช่เป็น th แต่จะใช่เป็น d เมื่อมีการออกเสียงเป็น ด เช่น บันทิต
2. ร เมื่อเป็นตัวสะกดตามหลังพยัญชนะและลงท้ายพยางค์ ให้ใช่เป็น n และกรณีที่ทำหน้าที่เป็นเสียงสระ ใ้เป็น ō เช่น นคร nakhōn

รร เมื่ออยู่หลังพยัญชนะ และไม่มีตัวสะกดตามหลัง ให้ใช่เป็น an เช่น สวรรค์ sawan แต่กรณีที่มิตัวสะกดตามหลัง ให้ใช่เป็น a เช่น กรรม kam

3. อ มี 4 คำ เมื่ออยู่นำหน้าพยัญชนะ ย ไม่ออกเสียงอักษร อ ได้แก่

อย่า yā อยู่ yū

อย่าง yāng อยาก yāk

4. ห เมื่อใช้เป็นอักษรนำหน้าพยัญชนะอื่นๆ จะไม่ออกเสียง ห จึงไม่ถอดอักษร ห เช่น หลาย lāi เหลือ lūa

หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน (Romanization)

1. เสียงวรรณยุกต์ ไม่มีการเทียบเสียง
2. เครื่องหมาย ฯ ให้เปลี่ยนเป็น ...
3. คำที่มีเครื่องหมาย ฯ ให้เขียนคำหรือพยางค์นั้น ช้า
4. เครื่องหมาย ฯล ฯ ให้เปลี่ยนเป็น la.
5. พยัญชนะซึ่งโดยปกติจะทำหน้าที่เป็นพยัญชนะ แต่บางครั้งอาจใช่เป็นอักษรแทนเสียงสระ ซึ่งจะต้องถอดตัวอักษรเป็น o, a, ō ขึ้นอยู่กับการออกเสียง
6. อักษรที่ไม่ออกเสียงไม่ต้องถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน
7. สำหรับพยัญชนะที่ทำหน้าที่เป็นทั้งตัวสะกดของคำแรกและเป็นพยัญชนะต้นของคำต่อไป ให้ถอดตัวอักษรช้าตามเสียงอ่าน เช่น นพมาศ Nopphamāt ศิลปะ sinlapa
8. ตัวเลขไทย ให้เปลี่ยนเป็น ตัวเลขอารบิก
9. ภาษาไทยจะไม่เขียนแยกเป็นคำ ๆ แต่ในการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันจะมีการเขียนแยกคำตาม หลักเกณฑ์การแยกคำ

หลักเกณฑ์การแยกคำ

1. โดยทั่วไปคำไทยจะประกอบจากคำพยางค์เดียว (คำ kham ; ไทย Thai) ในการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน ให้เขียนแยกเป็นคำโดด โดยเว้นวรรคระหว่างคำ ยกเว้นคำที่เป็นไปตามเกณฑ์ในข้อ 2-43 แต่สำหรับคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาบาลีและสันสกฤต จะต้องพิจารณาตามหลักภาษาบาลีและสันสกฤตซึ่งอาจจะต้องเขียนติดกัน

ตัวอย่าง คำไทยที่มีพยางค์เดียว

คำ	kham
ไทย	Thai
พูด	phūt

ตัวอย่าง คำไทยที่มีหลายพยางค์

กระทรวง	krasūang
ภาษา	phāsā
ปัญญา	panyā

ตัวอย่าง คำไทยที่มีหลายพยางค์ซึ่งมาจากภาษาบาลี หรือ สันสกฤต

วัฒนธรรม	watthanatham
มหาวิทยาลัย	mahāwitthayālai
กษัตริย์	kasat
พลเมือง	phonlamūang
การโรง	phānrōng

2. คำไทยที่มีหลายพยางค์ซึ่งประกอบด้วยคำนำหน้าพยางค์ เช่น การ ความ หรือคำอื่น ๆ

ให้เขียนติดกันเป็นคำเดียว

2.1 คำว่า การ

การเดินทาง	kāndōenthāng
การแปล	kānplāē
การต่างประเทศ	kāntāngprathēt

2.2 คำว่า ความ

ความจริง	khwāmčhing
ความหมาย	khwāmmāi
ความเห็น	khwāmhen

2.3 คำอื่น ๆ ที่ใช้เป็นคำนำหน้าพยางค์

พ่อ	phō	นาย	nāi
แม่	mǎe	นาง	nāng
ลูก	lūk	ข้อ	khō
พี่	phī	คำ	kham
น้อง	nōng	บท	bot
ผู้	phū	เครื่อง	khruāng
นัก	nak	แผน	phǎen
คน	khon	ห้อง	thōng
ชาว	chāo	ชี้	khī
เด็ก	dek	ใจ	čhai
ช้า	khā	ข้าง	chāng
ราย	rāi	วัย	wai
ตัน	ton	ดวง	dūang
ลาย	lāi	หมอ	mō

สำหรับคำอื่น ๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน ให้ประยุกต์ใช้ตามแนวทางข้างต้น

บุญ bun

คำที่ประกอบด้วยหลายพยางค์อื่น ๆ ที่อาจถือว่าเป็นคำประเภทย่อยกับเกณฑ์นี้ คือ คำที่

ประกอบด้วย คำหลักและมีคำนำหรือคำตาม เช่น

ราชบัณฑิตยสถาน Rāčhabandittayasathān

โบราณคดีวิทยา bōrānnakhadīwitthayā

แต่ ศึกษาศาสตร์ศึกษา Thai khadīsurksā

3. คำประสม ให้เขียนคำประสมเป็นคำเดียวไม่ต้องแยกคำ

3.1 คำประสม เป็นการนำคำ 2 คำหรือมากกว่านั้นมาประสมกันเข้าเป็นคำใหม่อีกคำหนึ่ง ซึ่งเมื่อแยกคำแล้วจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป ให้เขียนคำประสมเป็นคำเดียวไม่ต้องแยกคำ เช่น

ใกล้ขีด	klaichit	ค้นหา	khonhā
เข้มงวด	khēmngūat	ทดลอง	thotlōng
ภายนอก	phāinōk	มองดู	mōngdū
ชัดเจน	chatčhēn	อดทน	`otthon
ชั่วคราว	chūakhrāo	กลางแจ้ง	klāngčhǎeng
กล้าหาญ	klāhān	ครบถ้วน	khroptūan
เกี่ยวข้อง	kīeokhōng	สุดท้าย	sutthāi
หมู่บ้าน	mūbān	ผลไม้	phonlamai
รถไฟ	rotfai	เสื้อผ้า	sūaphā
เงินเดือน	ngōēndūan	ตนเอง	ton`ēng
จัดทำ	čhattham	พุดคุย	phūtkhui
รับใช้	rapchai	ไปเยี่ยม	paiyīam
บอกรับ	bōkrap	ตีพิมพ์	tīphim
ต่อสู	tōsū	จัดพิมพ์	čhatphim
รบกวน	ropkūan		

แต่กรณีคำซ้ำ ซึ่งใช้เครื่องหมายไม้ยมก (๑) กำกับ ไม่ถือว่าอยู่ในเกณฑ์นี้

ต่าง ๆ	tāng tāng	ซ้ำ ๆ	chā chā
เร็ว ๆ	reo reo		

3.2 คำซ้อน เป็นการนำคำเดียว 2 คำ ที่มีความหมายหรือเสียงคล้ายกันใกล้เคียงกัน หรือในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น หรือมีความหมายและที่ใช้ต่างออกไปบ้าง ดังนั้นให้เขียนเป็นคำเดียวกัน เช่น

เปลี่ยนแปลง	plianplǎeng	เรียนร้อย	rīapṛōi
อีกทีก็	`ukkathuk	รอบคอบ	rōpkhōp

4. ชื่อทางภูมิศาสตร์ให้แยกคำ ตาม Gazetteer of Thailand

5. คำราชาศัพท์ ให้แยกคำตามพจนานุกรม หรือคู่มือต่อไปนี้

ราชาศัพท์ฉบับสมบูรณ / สงวน อั่นคง (กรุงเทพฯ: ก้าวหน้า, 2507)

6. สำหรับ ยศ ตำแหน่ง ราชทินนาม ให้เขียนแยกคำ กรณีมีชื่อบุคคลตามหลังให้ใช้อักษรตัว

ใหญ่นำคำแรก

นายทหารตำรวจ	nāithahān tamrūat
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	phūchuai sātrāčhān
หม่อมราชวงศ์	mōm rāтчawong
รองอำมาตย์โท	rōng `ammāt thō
รองอมาตย์โท	rōng `amāt thō
พลตำรวจเอก	phon tamrūat `ēk
พระมหา	phra mahā
รองประธานาธิบดี	rōng prathānāthibōdī
พระปรมอินทรมหา	Phrapōramin Mahā
พระบรมโอรสาธิราชฯ	Phrabōromma`ōrasāthirāt...
สยามมกุฎราชกุมาร	Sayāmmakutrātchakumān
พระเทพรัตนราชสุดาฯ	Phrathēpphraratrātsudā...
สยามบรมราชกุมารี	Sayāmbōrommarātchakumārī
	หรือ Phrathēpphraratrātchāsudā...
	Sayāmbōrommarātchakumārī
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	Phrabāt Somdet Phračhaoyūhūa
พระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ	Phranāng Čhao Phrabōrommarāchīnī Nāt

การออกเสียง “กรม” ในพระนาม ให้ถือตามพจนานุกรมนักเรียน ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.

2530. ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2, 2531. หน้า 329

กรมพระยา Krom Phrayā

แต่ กรมหลวง Krommalūang

7. คำว่า เจ้า (čhao) ท่านผู้หญิง (thānphūying) เจ้าจอมมารดา (čhaočhōmmāndā) และ พระเจ้าอยู่หัว (phračhaoyūhūa) ใช้แนวทางตามตัวอย่างนี้ กรณีมีชื่อบุคคลตามหลังให้ใช้อักษรตัวใหญ่นำคำแรก

เจ้านาย čhaonāi

เจ้าของ čhaokhōng

เจ้าฟ้า čhaofā

เจ้าพระยา čhaophrayā

ท่านผู้หญิง thānphūying

เจ้าจอมมารดา čhaočhōmmāndā

พระเจ้าอยู่หัว phračhaoyūhūa

แต่ เจ้าฟ้าหญิง čhaofā ying

เจ้าฟ้าชาย čhaofā chāi

พระองค์เจ้าชาย phra`ong čhao chāi

หม่อมเจ้าหญิง mōm čhao ying

เจ้าเมืองแปร Čhao Mūang Præ

8. โดยทั่วไปให้เขียนแยกคำสำหรับคำที่นำหน้าด้วย กรม (krom) ทั้งในพระนาม และชื่อนิติบุคคล สำหรับคำต่อไปนี้ให้เขียนตามเสียงอ่านดังนี้ (ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี) กรณีมีชื่อ บุคคลตามหลังให้ใช้อักษรตัวใหญ่นำคำแรก

กรมพระ krommaphra

กรมหลวง khrommalūang

กรมหมื่น krommamūn

กรมวัง	krommawang
กรมท่า	krommathā
แต่ กรมพระยา	krom phrayā

9. คำแสดงสมณศักดิ์ เช่น พระมหา (Phra Mahā) พระครู (Phra Khrū) ให้เขียนแยกคำ เช่นเดียวกับคำว่า พระ (Phra) ที่ใช้นำหน้าชื่อพระสงฆ์ทั่วไป เช่น พระอาจารย์ (Phra 'Āchān)

พระมหาประยุทธ์	Phra Mahā Prayut
พระครูเลิศ	Phra Khrū Lōēt
พระสมหวัง	Phra Somwang
พระอาจารย์สมหวัง	Phra 'Āchān Somwang

10. คำว่า พระ จะถูกแยกคำตามลักษณะต่อไปนี้

- 10.1. เมื่อหมายถึงพระพุทธเจ้า พระพุทธรูป พระสงฆ์ สมณศักดิ์ของพระ
- 10.2. เมื่อแสดงตำแหน่ง (ยศ)
- 10.3. เมื่อเป็นคำนำหน้าคำอื่น โดยไม่ใช่ส่วนของคำนั้น เช่น คำนำหน้านาม หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ต่าง ๆ

พระแก้วมรกต	Phra Kāeo Mōrakot
พระสยามเทวาธิราช	Phra Sayāmmathēwāthirāt
พระอาจารย์สมหวัง	Phra 'Āchān Somwang
พระอภัยมณี	Phra 'Aphaimanī
พระมหาประยุทธ์	Phra Mahā Prayut
พระครูเลิศ	Phra Khrū Lōēt
พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก	Phra Phutthayōtfāchulālōk
พระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว	Phra Nangklao Čhaoyūhūa
สมเด็จพระวรวรรณรัตน์	Somdet Phra Wannarat
แต่ พระพุทธเจ้า	Phraputthačhao
พระปรมินทรมหาอมงกุฏ	Phrapōramin Mahā Mongkut

กรมพระมหิดล	Krommaphra Mahidon
กรมพระราชวังบวร	Krom Phrarāṭchawangbōwōn
พระสังฆราช	Phrasangkarāt

11. คำว่า มหา (Mahā) ให้เขียนแยกกรณีไม่ใช่ส่วนหนึ่งของชื่อ หากเป็นส่วนเดียวกับชื่อให้เขียนติดกัน เช่น

พระปรมินทรมหามงกุฏ	Phrapōramin Mahā Mongkut
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช	Phrapōramin Mahā Phūmiphon 'Adunlayadēt
มหาธาตุ	mahāthāt

12. คำว่า พระมหา (Phra Mahā) ซึ่งเป็นสมณศักดิ์ทางพุทธศาสนา ให้เขียนแยกคำ มหา- (mahā-) หรือ พระมหา- (Phra Mahā-) แต่กรณีใช้เป็นคำนำหน้าพยางค์ให้เขียนติดกัน เช่น

พระมหาประยุทธ์	Phra Mahā Prayut
พระมหาสังฆราชเจ้า	Phramahāsangkarāt Čhao
พระมหาสมณเจ้า	Phramahāsamanačhao
มหาเถระ	Mahāthēra

13. คำว่า เจ้า (čhao) ซึ่งอยู่ท้ายคำ จะเขียนแยกคำหรือเขียนติดกัน ให้ใช้ตามแนวทางต่อไปนี้

พระองค์เจ้า	Phra'ong Čhao
พระสังฆราชเจ้า	Phrasangkarāt Čhao
พระพุทธเจ้า	Phraphutthačhao
พระมหาสมณเจ้า	Phramahāsamanačhao
พระนางเจ้า	Phranāng Čhao
พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า	Phračhaowōrawongthōe Phra'ong Čhao

14. คำว่า หลวง (lūang) เมื่อใช้เป็นคำนำหน้าเพื่อใช้เรียกพระสงฆ์ โดยไม่ใช้ส่วนหนึ่งของสมณศักดิ์ ให้เขียนติดกันเป็นคำเดียว เช่น

หลวงพ่อ	lūangphō
หลวงพี่	lūangphī
หลวงพ่อบุ	lūangphōpū
หลวงลุง	lūanglung

15. คำว่า คุณ (khun) โดยทั่วไปจะเขียนแยกคำ ยกเว้นคำว่า คุณหญิง (khunying) และคุณนาย (khunnāi) จะเขียนติดกันเป็นคำเดียว เช่น

คุณแม่	khun mǎe
คุณพ่อ	khun phō
คุณหนู	khun nū
แต่ คุณหญิง	khunying
คุณนาย	khunnāi

16. คำสรรพนามแทนตัวเอง ให้เขียนติดกันเป็นคำเดียว เช่น

ข้าพระพุทธเจ้า	khāphraphutthačhao
ข้าพเจ้า	khāphračhao
หม่อมฉัน	mōmchan
กระผม	kraphom
ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท	taifāla`ōngthulīphrabāt

17. ชื่อข้าราชการหรือราชวงศ์ ซึ่งมักประกอบด้วยคำหลายคำ จะแยกคำกรณีสื่อที่สามารถแยกคำออกจากกันได้ แต่ถ้าไม่แน่ใจอาจเขียนติดกันได้ เช่น

ดำรงราชานุภาพ	Damrongrāchānuphāp
ปราสาททอง	Prāsātthōng (กรณีเป็นชื่อสถานที่ให้เขียนแยกคำ Prāsāt Thōng)

พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก	Phutthayōtfāčhulālōk
พุทธเลิศหล้านภาลัย	Phutthalētlānaphālai
ตากสิน	Tāksin

18. คำที่โดยปกติไม่เขียนแยกคำ ถ้าหากตามด้วยวิสามันนาม หรือชื่อเฉพาะ ให้เขียนแยกคำ เช่น

แม่ทัพใหญ่	mǎethap yai
รองแม่กองงานพระธรรมทูต	Rōng Mǎekōng Ngān Phrathammathūt
เจ้าอาวาส	čhao`āwāt
เจ้าคณะภาค 7	Čhao Khana Phāk 7
นายสุชาติ	Nāi Suchāt
เจ้าเมืองแปร	Čhao Mưang Prǎe
เจ้าเมือง	čhaomưang

19. คำว่า นาย (nāi) เมื่อใช้นำหน้าชื่อเฉพาะแสดงบรรดาศักดิ์จะเขียนติดกันแต่กรณีเป็นคำนำหน้าชื่อบุคคลเพื่อแสดงเพศให้เขียนแยกคำ เช่น

นายสุชาติ	Nāi Suchāt
นายร้อย	nāirōi
นายทหารตำรวจ	nāithahān tamrūat
นายแพทย์ปรีดาลัย	Nāiphǎet Pratlē
นายพิทักษ์ราชา (โจ)	Nāi Phithakrāchā (Čhō)

20. หากไม่แน่ใจว่าคำนำหน้าที่ปรากฏในข้อ 2. 3 อยู่ในเกณฑ์หรือไม่ ให้เขียนแยกคำได้ และให้แยกคำขยาย (คำคุณศัพท์) สรรพนาม และเลขที่อยู่ท้ายคำเสมอ เช่น

คนพันคุก	khonphonkhuk
ผู้ก่อการร้าย	phūkōkānrāi
คนนั้น	khon nan
ผู้ลี้ภัย	phūlīphai
เครื่องนี้	khưang nī

ข้อหนึ่ง	khō nung
แต่ คนสีเทา	khonsīthao

21. คำว่า สี และ วัน ให้เขียนติดกัน แต่คำว่า เดือน ให้เขียนแยก เช่น

สีเหลือง	sīlūang
วันจันทร์	Wančhan
เดือนพฤศจิกายน	Dūan Phrutsačhikāyon

22. คำอ่านตัวเลขให้เขียนในลักษณะเดียวกับคำในภาษาอังกฤษ โดยให้เขียนติดกัน สำหรับเลขตั้งแต่ 11-20 เช่น thirteen, fourteen ดังนั้น sipsām, sipsī จึงเขียนติดกัน และให้เขียนแยกคำหลัง ตั้งแต่ เลข 21-99 เช่น twenty-one, twenty-two ดังนั้น yīsip `et, yīsip sōng จึงเขียนแยกคำหลัง และให้แยกคำว่า ที่ ในกรณีแสดงถึงลำดับ เช่น

สิบสาม	sipsām
ยี่สิบสอง	yīsip sōng
ร้อยเอ็ด	rōi `et
วันที่สิบเจ็ด	wan thī sipčhet

23. โดยทั่วไปให้เขียนแยกคำกริยาที่ใช้กับพระราชวงศ์ และคำที่ใช้แสดงว่าเป็นราชาศัพท์ เช่น

ทรงประกอบพิธีเปิด	song prakōp phithī pōēt
ทรงพระเจริญ	song phračharōen
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า	song phrakarunā prōt klao
ขอบใจ	khōpčhai

24. โดยส่วนใหญ่ คำต่าง ๆ ต่อไปนี้จะถูกเขียนแยก ได้แก่ หลาย (lāi) ชั่ว (chūa) ทัว (thūa) ทุก (thuk) ทัง (thang) บาง (bāng) ต่าง (tāng)

ทั้งประเทศ	thang prathēt
ทั่วราชอาณาจักร	thūa rātcha`ānāčhak
ชั่วชีวิต	chūa chīwit

ทุกสิ่ง	thuk sing
ต่างมารดา	tāng māndā
หลายคน	lāi khon
แต่ บางคราว	bāngkhrāo
ชั่วคราว	chūakhrāo
ทั่วไป	thūapai
ทั้งหมด	thangmot
ชั่วโมง	chūamōng
ต่างประเทศ	tāngprathēt

25. โดยทั่วไปจะเขียนคำว่า งาน (ngān) แยกออกจากคำหรือประโยค ยกเว้น งานเขียน หรือ งานวิจัยจะเขียนติดกัน เช่น

งานพระราชทานเพลิงศพ	ngān phrarātchathān phlōeng sop
งานธุรกิจ	ngān thurakit
งานเขียน	ngānkhīan
งานวิจัย	ngānwičhai

26. คำต่อไปนี้จะเขียนแยก หรือ ติด ให้ดูตามรายการนี้

เนื่องใน	nīang nai	แค่ไหน	khæ nai
ว่าด้วย	wādūai	ล่วงหน้า	lūangnā
ร่วมกับ	rūam kap	เบื้องต้น	bīangton
ครบรอบ	khrop rōp	ต่อไป	tōpai
พร้อมด้วย	phrōm dūai	ตั้งแต่	tangtæ
ตนเอง	ton`ēng	จนกระทั่ง	čhonkrathang
เนื่องจาก	nīangčhāk	จนถึง	čhonthung

27. คำแสดงทิศ ให้เขียนติดกับคำว่า ตะวัน (tawan) แต่ให้เขียนแยกกับคำว่า เฉียง (chīang)

ตะวันออกเฉียงเหนือ tawan`ōk chīang nūa

ตะวันตกเฉียงใต้ tawantok chīang tai

ตะวันตกเฉียงเหนือ tawantok chīang nūa

ตะวันออกเฉียงใต้ tawan`ōk chīang tai

28. ให้แยกตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์กับคำว่า เมือง (mūang)

เมืองเหนือ mūang nūa

เมืองใต้ mūang tai

แต่ เมืองนอก mūangnōk

29. เมื่อคำว่า ความ (khwām) นำหน้าคำแสดงถึงกฎหมาย ให้เขียนแยกคำ

ความแพ่ง khwām phǎeng

ความอาญา khwām `āyā

30. คำที่มาจากคำหลายคำมารวมกันและมีคำขยายคำนามข้างหน้า ให้เขียนแยกคำ

หนังสือปกสีขาว nangsū poksīkhāo

เรือขายฝั่งทะเล rūa chāifangthalē

การเจรจาการค้าหลายฝ่าย kanchhērachā kankhā lāifāi

แต่ ข้าวประดับดิน khāopradapdin

สินค้าส่งออก sinkhāsong`ōk

พ่อค้าส่งออก phōkhāsong`ōk

31. คำบางคำอาจจะประกอบด้วยคำกริยาและกรรมซึ่งประกอบกันเป็น 1 คำ ให้เขียนติดกัน

เป็นคำเดียว เช่น

ประเินผล pramōenphon

ทำงาน thamngān

วางแผน wāngphǎen

อวยพร `ūaiphōn

แต่	การย้ายถิ่น	kānyāi thin
	การย้ายถิ่นฐาน	kānyāi thinthān
	ถิ่นใต้	thin tai

32. คำว่าส่วน (sūan) โดยทั่วไปให้เขียนแยกกับคำที่มาประกอบ เช่น

	ส่วนพระองค์	sūan phra'ong
	ส่วนพลเมือง	sūan phonlamūang
แต่	ส่วนตัว	sūantūa
	ส่วนรวม	sūanrūam

33. วลีกับคำนำหน้าที่แสดงหรือบ่งชี้ว่าเป็นอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง ให้เขียนติดกัน เช่น

	หอศิลปะ	hōsinlapa
	ห้องประชุม	hōngprachum
	โรงพิมพ์	rōngphim
	หอสมุด	hōsamut
	โรงเรียน	rōngrīan

34. คำที่นำหน้าคำวิสามานยนาม หรือชื่อเฉพาะ ให้เขียนแยกคำ ยกเว้นในกรณีที่เข้าเกณฑ์ตาม

ข้อ 2.3 อย่างไรก็ตามให้ใช้อักษรตัวใหญ่หน้าคำแรก เช่น

	หอภูมิพล	Hō Phūmiphon
	รถเบนซ์	Rot Ben
	คัมภีร์พระเวท	Khamphī Phrawēt
	คนไทย	khon Thai

35. คำกริยา และ คำว่า งาน (ngān) โดยทั่วไปจะเขียนแยกกัน

	ประสานงาน	prasān ngān
	รวมงาน	rūam ngān
	ปฏิบัติงาน	patibat ngān
แต่	ทำงาน	thamngān

36. คำว่า รวม (rūam) เมื่อใช้นำหน้าคำหรืออยู่ท้ายคำ โดยทั่วไปให้เขียนแยกกับคำที่มาประกอบ เช่น

รวมเล่ม	rūam lēm
รวมอยู่ด้วย	rūam yū dūai
แต่ ส่วนรวม	sūanrūam

37. คำในภาษาอื่น หรือ คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ให้เขียนแยกคำตามลักษณะคำในแต่ละภาษา เช่น

นครวัด	Nakhōn Wat
สยามสแควร์	Sayām Sakhwǎe

38. เมื่อมีการเชื่อมคำให้คงไว้ตามต้นฉบับต่อเมื่อไม่แน่ใจในความหมายเท่านั้น โดยทั่วไปให้ห้ามการขีดเชื่อม เช่น

โครงการ พุทฺธ-ไทย ปรีทรรศน์	Khrōngkān Phut-Thai Parithat
-----------------------------	------------------------------

39. เมื่อคำนำหน้าเป็นคำว่า นำ (nā) ให้เขียนติดกัน แต่กรณีที่เมื่อเขียนแยกกันแล้ว ความหมายไม่เปลี่ยน สามารถแยกคำได้ เช่น

นำเสียดาย	nāsīadāi
นำสนใจ	nāsončhai
แต่ นำจับตา	nā čhaptā
นำรับรอง	nā raprōng

40. เขียนแยกคำที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า ทหาร (thahān) สำหรับการแสดงถึงเหล่าของทหาร

ทหารบก	thahān bok
ทหารเรือ	thahān rūa
ทหารอากาศ	thahān `ākāt
ทหารตำรวจ	thahān tamrūat

41. สำหรับชื่อ พืช สัตว์ และ ผัก ผลไม้ ให้เขียนติดกันเป็นคำเดียว เช่น

นกกขุนทอง	nokkhunthōng
แตงกวา	tængkwā
สุนัขจิ้งจอก	sunakčingčhōk
ผักกาดหัว	phakkāthūa
ต้นหมาก	tonmāk

42. ชื่อของโรคให้เขียนติดกันเฉพาะเมื่อคำว่า โรค เป็นคำลงท้าย หากคำว่า โรค เป็นคำนำหน้า ให้เขียนแยกคำ เช่น

กาฬโรค	kānlarōk
กามโรค	kāmmarōk
โรคมะเร็ง	rōk mareng
โรคโลหิตน้อย	rōk lōhit nōi
โรคทรพิษ	rōk thōraphit
อหิวาตกโรค	`ahiwātakarōk
โรคฝีดาษ	rōk fidāt

43. คำที่มีคำว่า ใจ ขยายความ หรือ ลงท้าย ให้เขียนติดกัน เช่น

ร้อนใจ	rōnčhai
เกรงใจ	krēngčhai
สุขภาพใจ	sukkhaphāpčhai
ดีใจ	dīčhai